

deep dive

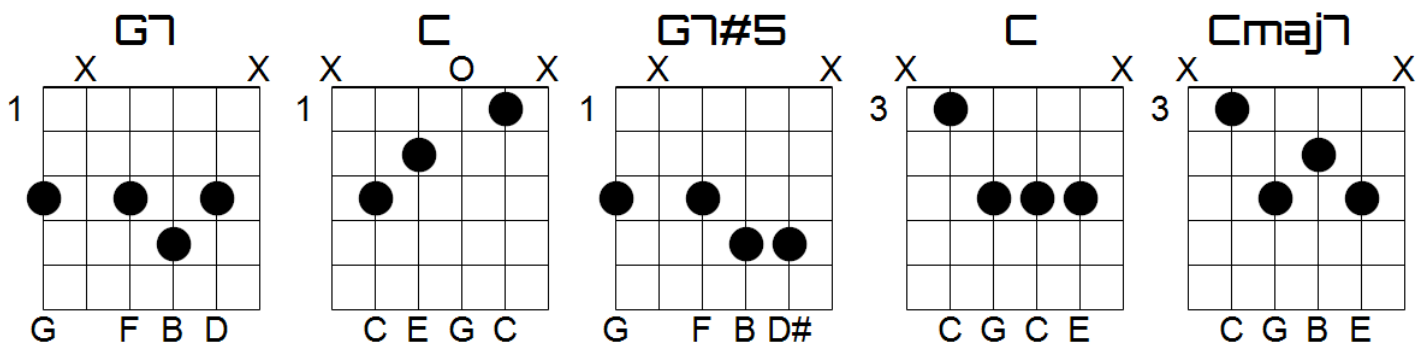
Uitgave	Categorie	Onderwerp
8	Akkoordenleer	7#5 (aug) akkoorden

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studiemogelijkheden biedt.

7#5 (aug) akkoorden

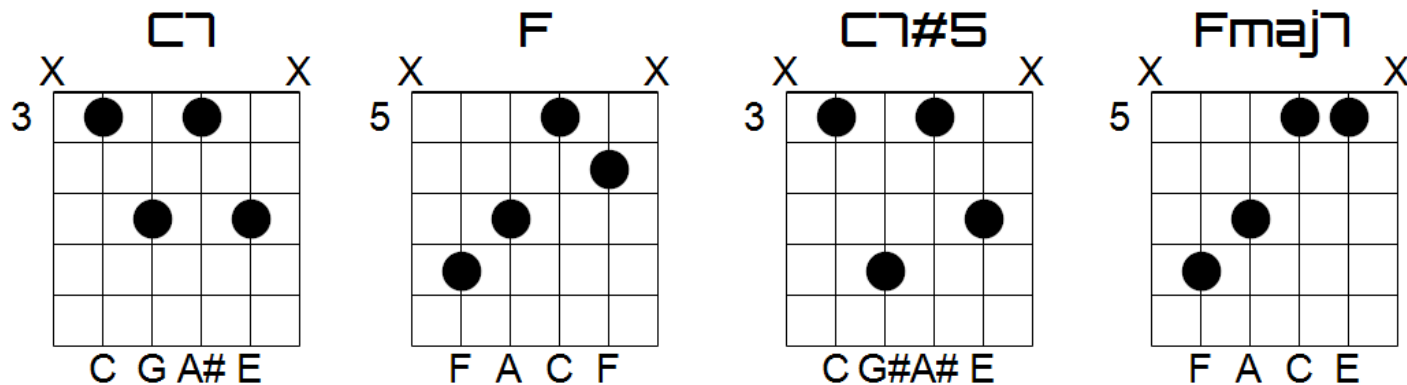
In deze uitgave van “Deep Dive” behandelen we dominante septiemakkoorden waarvan de kwint wordt verhoogd. Deze 7#5 akkoorden vind je terug in vroegere jazz, ragtime muziek en gospel, en in hedendaagse muziekstijlen die door voornoemde voorgaande stijlen zijn beïnvloed. Als je van een 7#5 akkoord geen overmatig gebruik maakt, kan het akkoord ook dienen om een blues akkoordprogressie wat intenser te laten klinken, en af en toe kom je in pop en rockmuziek, ook nog een 7#5 akkoord tegen.

Afbeelding 1

Afbeelding 1 laat zien welke functie een 7#5 akkoord kan vervullen, met een basis G7 akkoord dat wordt opgelost in C majeure akkoord, en vervolgens wordt een g7#5 akkoord gebruikt, om de progressie weer te laten oplossen in een C of een Cmaj7 akkoord. Als je het G7 akkoord vergelijkt met het G7#5 akkoord, dan hoor je het verschil in scherpte tussen beide akkoorden. In het G7#5 akkoord willen zowel de terts als de verhoogde kwint oplossen naar een C, waarbij de terts dan stijgt van een B naar een C, en de verhoogde kwint (D#) wil oplossen naar een E. Dit is de bron van de scherpte en spanning in het G7#5 akkoord. Als je dit akkoord speelt, is het belangrijk dat je de snaren die niet mee mogen klinken in het akkoord, goed worden gedempt.

Afbeelding 2 is een soort herhaling van afbeelding 1, nu echter is de grondtoon (*root note*) van het dominante akkoord gepositioneerd op de A-snaar (3de fret). We kunnen nu een klankvergelijking maken in de progressie C7 - F - C7#5 - F (of Fmaj7).

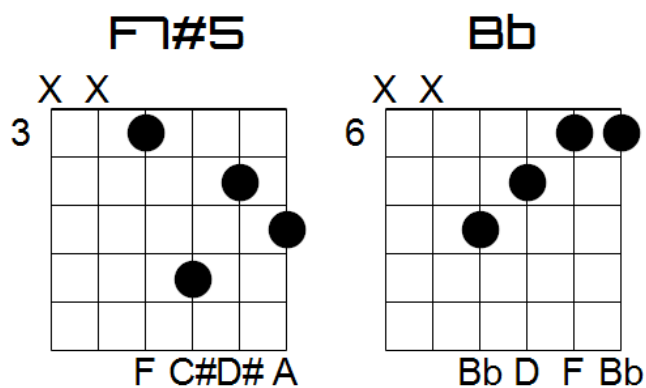

Afbeelding 2

Als we een beetje vertrouwd raken met deze akkoorden dan komt de klank vanzelf in je interne muzikale systeem terecht, en zul je af en toe best een goede reden vinden om een 7#5 akkoord in een akkoordprogressie in te voegen. De volgende keer dat je een bluesnummer in C speelt, moet je maar eens de *turnaround* in de progressie veranderen van een G7 in een G7#5, en je brengt in een klap meer spanning in de song.

In de muziekliteratuur komt het begrip *voicings*, of *chord voicings*, voor. Een redelijk Nederlandse vertaling daarvoor is stemvoering. In essentie is stemvoering de aanduiding van de manier waarop je de noten van een akkoord verspreid over het aantal octaven dat je ter beschikking hebt, welke noot/noten als grondtoon (*root note*) dienen, dubbeling van bepaalde noten, etc. Als er sprake is van meerdere instrumenten, wordt er in termen van stemvoering (*voicing*) ook gekeken naar welk instrument welke noot speelt.

Bij de stemvoering van akkoorden wordt de kwint vaak weggelaten, maar dat is geen echte optie bij een 7#5 akkoord. Je kunt er dus van uitgaan dat bij het spelen van een 7#5 er vier vingers nodig zijn. Zo af en toe past het wel in een progressie, om bij het 7#5 akkoord de grondtoon (*root note*) eruit te laten, zeker als de grondtoon al in het akkoord voor of na het 7#5 akkoord voorkomt. 7#5 akkoorden vallen in de categorie *altered* (gealtereerd of gewijzigd) of *extended* (uitgebreide) dominante akkoorden en worden soms aangeduid met de notatie *aug*, van *augmented* (vergroot) in plaats van #5. G7#5 is dus hetzelfde akkoord als G7aug.

Afbeelding 3

De twee akkoorden die je hiernaast in afbeelding 3 ziet, verplaatsen de grondtoon (*root note*) naar de D-snaar, om te laten zien hoe het F7#5 akkoord verschuift naar een Bb akkoord. Kijk eens even kritisch naar deze akkoorden. Kun je de verhoogde kwint (#5) in het F7#5 akkoord verlagen om een "normaal" F7 akkoord te krijgen? Of wat als je de hoogste noot in het Bb akkoord een positie (1 fret) terug op de hals plaatst? Krijg je dan een Bbmaj7?

Experimenteer hier maar eens mee en zie dan hoe je vanuit één akkoordvorm, heel gemakkelijk kan transponeren naar andere akkoorden die toonladdergerelateerd zijn.

Afbeelding 4 is een 8 maten (8 bar) akkoordprogressie met 11 akkoorden waaronder 7#5, dim7, 9 en slash akkoorden.

The image displays 11 guitar chord diagrams arranged in three rows. Each diagram shows a 6-string fretboard with fingerings and muting instructions (X for muted strings, 1 for first fret).

- C6:** Fret 1, strings 2, 3, 4, 6. Muted strings 1, 5.
- B7#5:** Fret 1, strings 1, 2, 4, 5, 6. Muted strings 3, 4.
- Gm:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5, 6. Muted strings 4, 5.
- A7:** Fret 5, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- F:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- F#aug7:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- C/G:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- E7/G#:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- A9:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- Dm9:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.
- G7#5:** Fret 1, strings 1, 2, 3, 5. Muted strings 4, 6.

Afbeelding 4

Ieder akkoord in deze progressie telt één maat behalve de F en de F#aug7, die beide in één maat voorkomen, en de akkoorden C/G en E7/G# die in de eerste twee tellen van de opvolgende maat worden gespeeld, waarbij de laatste twee tellen in de maat worden gevuld met het A9 akkoord.

Deze akkoordenprogressie is geïnspireerd op een van de vrolijke deuntjes uit een Mario computerspel, maar had even goed kunnen komen van jazz en blues liederen uit de 1920s, waar artiesten als Randy Newman en Tom Waits zich vaak naar richten. Luister maar eens naar Randy Newman's *You've Got A Friend in Me* om een 7#5 akkoord in volle glorie te beleven, het tweede akkoord in deze song is namelijk een Bb7#5.

Je kunt de progressie in afbeelding 4 spelen als een ouderwetse jazzmusicus, met *downstrokes* op iedere tel in de maat. Een beetje staccato toepassen in wat maten, of een tikkeltje dempen hier en daar, geeft wat extra muzikale smaak aan deze progressie. Je creëert daarmee een beetje een *vintage swing* stijl.